

Suze Peters

Tuinontwerper Suze Peters is oprichter van Tuinschool online, een platform voor online tuincursussen waar je ecologisch, duurzaam en natuurvriendelijk leert tuinieren. In haar twee boeken, 'Onkruidboek' en 'Plaagdierboek', vertelt ze uitgebreid hoe je 'lastige' planten en dieren in de tuin kunt herkennen en er je voordeel mee doet.

tuinschool.online

INTERVIEW

Gesprekken met mensen die hun eigen koers varen

TUINONTWERPER EN OPRICHTER VAN TUINSCHOOL ONLINE SUZE PETERS

"In het grote tuinweb is alles met elkaar verbonden"

INTERVIEW MARGRIET DE GROOT FOTOGRAFIE ERNIE ENKELAAR

Interesse "Rond de millenniumwisseling ben ik in Amsterdam begonnen als ontwerpster van dakterrassen. Met veel bakken en beplanting creëerde ik terrassen die als tuinen aanvoelden. Eenmaal verhuisd naar een huis met een grote tuin kwam ik allemaal planten tegen die ik niet kende. Van tuinplanten wist ik alles, maar van deze wilde planten had ik geen idee. Moest ik ze eruithalen of laten staan? In tuinliteratuur vond ik nauwelijks informatie. Er was alleen een heel droog onkruid-determineergidsje. Dat moest beter kunnen. Zo ontstond het idee voor een uitgebreid en veelzijdig onkruidboek. Samen met fervent moestuinier Caroline Zeevat en fotograaf Lotte Stekelenburg heb ik het eerste Onkruidboek gemaakt. Een boek dat je blik op onkruid verruimt. Je leert niet alleen onkruiden herkennen en hoe ze te bestrijden, maar ook hoe je ervan kunt genieten. Inmiddels is er een herziene versie met veel interviews en extra veel aandacht voor de hardnekkige soorten als brandnetel, heermoes en zevenblad."

mij is de definitie van onkruid een ongewenste plant die tussen gewenste planten groeit. Elke plant kan dus onkruid zijn; het hangt vooral af van de situatie en de plek. Ook moestuinplanten en kruiden kunnen zich misdragen en gaan woekeren op plekken waar je ze niet wilt. Munt, aardbei, framboos en aardpeer breiden zich met hun wortels onder de grond uit en kunnen zo andere planten makkelijk overheersen. Herfstasters en lelietjes-van-dalen gaan ook als een dolle. Onkruid en vraatzuchtige diertjes en insecten in de tuin kun je met man en macht bestrijden, maar je kunt ze ook leren kennen en daardoor waarderen en wellicht tolereren. Het gaat slecht met de insectenstand, het klimaat verandert en tuinen verstenen. Als je weet wat in je tuin groeit, kun je beter inschatten wat je wel en niet kunt laten staan en wat je er allemaal mee kunt. Je gaat wilde planten meer waarderen en vindt ze niet meer zo bedreigend. Dat geeft rust bij het tuinieren."

Onkruid "Wat de een onkruid noemt, vindt de ander een prachtige wilde plant. Voor

Voldaan "In mijn eigen tuin probeer ik vooral veel uit. Kijken of bepaalde planten het doen of niet. Als planten – en ook onkruiden –

'Elk insect heeft een wilde plant waar hij specifiek van afhankelijk is'

> eenmaal hun plek hebben gevonden, ontstaat er rust en evenwicht in de bodem. Ik heb het geluk dat ik geen heftige onkruiden heb als zevenblad en pispotje. Die moet je in de gaten houden. Pispotje, ofwel haagwinde, eruit trekken geeft misschien een voldaan gevoel, maar het werkt averechts; het stimuleert juist de groei. Zoek waar de woekeraar de grond uit komt en knip hem kort af. Laat de strengen tien minuten verwelken en verslappen en je trekt ze makkelijk los. De woekeraars die ik in de gaten moet houden zijn vaste planten als donkere ooievaarsbek en Kaukasische vergeetmij-niet. Die trek ik er gedeeltelijk uit en maak er iemand anders blij mee. Wat zich bij mij in de tuin ook altijd uitzaait is akkerkool. Overal waar ik niet wil dat het groeit, oogst ik het en eet het op. Bloeiende akkerkool is met z'n mooie fijne steeltjes en gele bloemen een magneet voor allerlei insecten. Als de bloemen zijn uitgebloeid, blijven schattige zaaddoosjes achter."

Aarde "Een plant heeft licht, lucht en mineralen nodig om te groeien. Ze hebben elk hun eigen functie en cyclus en volgen elkaar in de loop der seizoenen op. Sommige planten groeien alleen onder specifieke omstandigheden. Dat zijn indicatorplanten, je kunt aan de plant aflezen hoe de bodemgesteldheid is. Heermoes duidt op een slecht waterdoorlatende bodem. Vogelmuur en smalle weegbree groeien op goed uitgebalanceerde grond. Op kale grond slaan de pionierskruiden als klaprozen en melde toe, zij produceren veel zaad door zo snel mogelijk grote stukken kale grond

te bedekken. Daar waar de aarde kaal is, komt onkruid op. Het is een mooie list van de natuur om de grond te beschermen tegen kou, zon en regeninslag. Voor elke plek en bodem is er een specifieke plant. Ook in de tuin wil de natuur zwarte aarde bedekken. Wil je dat niet, dan is schoffelen of wieden de enige oplossing, maar dat is eigenlijk zinloos. Er komt van alles aanwaaien en er zit ook van alles in de bodem. Voor je het weet kiemt er iets nieuws en kun je weer aan de gang. Wie zwarte aarde wil, moet willen werken."

Bodembedekkers "Betegelen lijkt een slimme oplossing tegen onkruid, maar ook dan komt er in de voegen van alles omhoog. Om jonge zaailingen geen kans te geven, kun je de voegen bestrooien met scherp zand en daarna stevig borstelen. Wil je wel groen maar zo min mogelijk onkruid, zorg dan voor bodembedekkers. Je kunt ook kiezen voor mulchen met organisch materiaal als houtsnippers, stro, cacaodoppen of stukjes boomschors. Voor de bodemstructuur en de biodiversiteit is het beter om de aarde te bedekken met planten. Je kunt prima vaste planten combineren met wilde planten. Als je weet hoe een wilde plant zich gedraagt, kun je daarop inspelen. Je doet er insecten een groot plezier mee. Ze hebben die wilde planten nodig voor hun voortbestaan. Niet alleen bijen of vlinders; hurk maar eens neer bij onkruid en kijk hoeveel insecten eromheen zoemen of scharrelen en hoeveel gaatjes er in de blaadjes zitten. Hoe meer verschillende wilde planten, hoe meer vogels en insecten je trekt."

Woekeraars "Wortelonkruiden als haagwinde, zevenblad en brandnetel zijn de hardnekkigste woekeraars. Hun wortels strekken zich horizontaal onder de grond uit en sturen op verdikkingen nieuwe scheuten omhoog. Tuinplanten als bamboes en varens doen hetzelfde. Graaf ze uit op plekken waar je ze niet wilt. Heermoes, distels en paardenbloemen hebben penwortels die recht de grond in gaan, die kun je met speciaal gereedschap uitsteken. Planten die uitlopers boven de grond maken zoals aardbei, hondsdrif en boterbloem kun je in bedwang houden door ze af te knippen of uit te trekken. Verwijder onkruid zoveel mogelijk als het nog klein is, hoe ouder onkruid wordt, hoe meer het zich in de bodem vastzet."

Misverstand "Het woord onkruid lijkt erop te duiden dat deze planten nutteloos zijn en een plaag, maar als je je erin verdiept ontdek je hoe belangrijk ze zijn. Onkruiden kunnen heilzaam en eetbaar zijn. Oogst in het voorjaar, nog voor de planten bloeien, dan zijn ze het lekkerst. Van jonge brandneteltoppen kun je thee trekken en frittata maken. Malse bladeren van de paardenbloem staan bekend als molsla. Wil je ze minder bitter, zet er dan een pot overheen. Vogelmuur doet het met zijn nootachtige smaak ook goed in de sla. Net als zevenblad en veldkers. Ik vind het leuk om al die verschillende soorten te mengen met een gangbare soort als kropsla. Van heermoes kun je thee maken en van ridderzuring verf. Zevenblad doet het goed in de kruidenboter of pesto. Onkruiden zijn verrassend veelzijdig, maar ze hebben vooral grote ecologische waarde. We beseffen steeds meer hoe nauw planten en insecten samenwerken. Elk insect heeft een wilde plant waar hij specifiek van afhankelijk is. In het grote tuinweb is alles met elkaar verbonden. Wanneer je dat beseft, begrijp je ook dat je niet zomaar rigoureuus kan ingrijpen. En al helemaal niet met chemische bestrijdingsmiddelen." ●